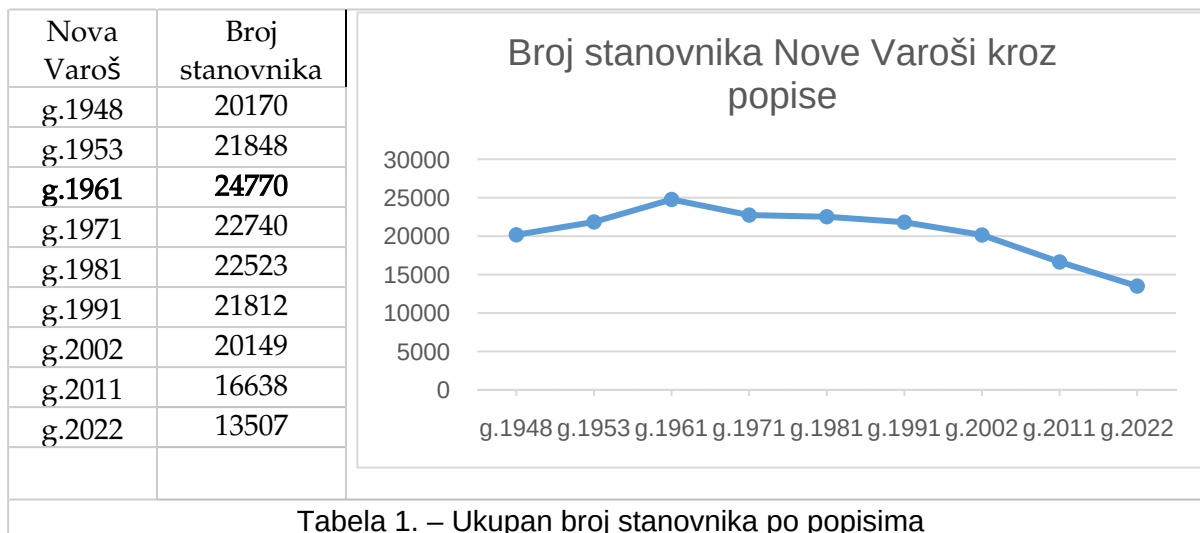

Demografski trendovi i struktura stanovništva Nove Varoši kroz različite popisne godine

Originalni podaci:

Komentar demografskih trendova i strukture stanovništva se bazira na originalnim podacima preuzetim iz baze Republičkog zavoda za statistiku. Podaci se odnose na ukupan broj stanovnika i na starosnu strukturu stanovnika zabeleženu u popisima za koje su podaci dostupni:

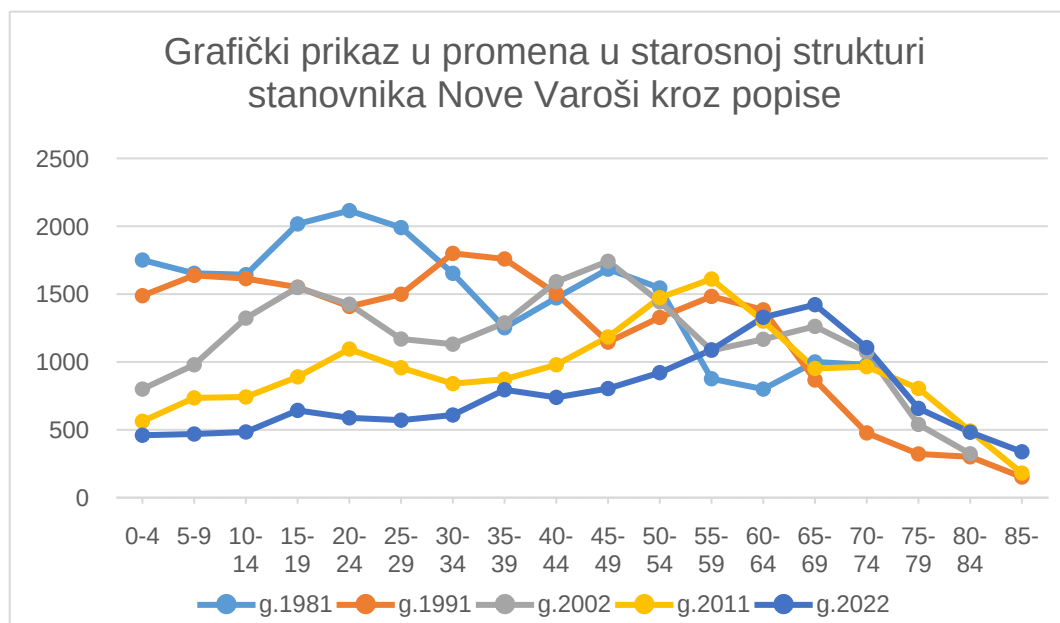

Drugi set podataka koji se koristi su podaci o starosnoj strukturi stanovnika po popisima:

Nova Varoš	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-	ukupno
g.1948																			20170
g.1953																			21848
g.1961																			24770
g.1971																			22740
g.1981	1751	1653	1643	2017	2115	1990	1653	1252	1472	1684	1545	876	800	1000	979				22523
g.1991	1488	1638	1614	1551	1409	1499	1800	1759	1503	1146	1328	1483	1384	867	477	322	301	152	21812
g.2002	800	979	1323	1549	1425	1169	1131	1288	1591	1742	1443	1085	1167	1262	1072	540	323		20149
g.2011	563	735	742	890	1095	957	840	873	979	1184	1474	1611	1301	952	965	805	491	181	16638
g.2022	460	469	484	643	588	571	609	795	739	804	921	1089	1329	1422	1106	658	482	338	13507

Tabela 2. – Starosna struktura stanovnika zabeležena u popisima

Na osnovu ove tabele može se kreirati grafik koji pokazuje kretanje pojedinih starosnih grupa kroz popise za koje postoje javno dostupni podaci:

Podaci za Novu Varoš jasno pokazuju značajan pad broja stanovnika i promene u starosnoj strukturi tokom decenija. Ovo je deo šireg demografskog trenda koji pogađa ruralne i manje opštine u Srbiji. Analiza se fokusira na ukupne brojke, starosnu strukturu i uzroke promena.

1. Ukupan broj stanovnika kroz vreme:

- **Rast do 1961. godine:**
- Broj stanovnika raste sa 20.170 (1948) na 24.770 (1961), verovatno usled visokog nataliteta u periodu posle Drugog svetskog rata.
- **Stagnacija i početni pad (1971–1991):**
- Broj stanovnika opada sa 22.740 (1971) na 21.812 (1991). Ovo ukazuje na početak migracija ka urbanim centrima i niži natalitet.
- **Značajan pad od 2002. godine:**
- Popis 2002. beleži 20.149 stanovnika, a broj opada na 16.638 (2011) i 13.507 (2022). Ovo predstavlja dramatičan pad od preko **33%** u poslednjih 20 godina.

2. Starosna struktura:

a) Deca i mladi (0–19 godina):

- **Značajan pad:**
- Grupa 0–4 godine opada sa 1.751 (1981) na samo 460 (2022). Ovo ukazuje na smanjenje nataliteta.
- Ukupan broj dece i mladih (0–19 godina):
- 1981: oko 7.064 (31% ukupne populacije).
- 2022: oko 2.056 (15% ukupne populacije).

b) Radno sposobno stanovništvo (20–59 godina):

- **Postepeni pad:**
- Broj radno sposobnih (20–59 godina) opada, ali ne tako drastično kao kod dece. Ove grupe i dalje dominiraju ukupnom populacijom.
- Na primer, grupa 20–59 godina:
- 1981: oko 10.000 (44% ukupne populacije).
- 2022: oko 6.400 (47% ukupne populacije).

c) Starije stanovništvo (60+ godina):

- **Značajan rast udela:**
- Broj starijih od 60 godina značajno raste, što ukazuje na starenje populacije.
- Na primer:
- 1981: oko 3.500 (15% ukupne populacije).
- 2022: oko 5.051 (37% ukupne populacije).

3. Ključni demografski trendovi:

a) Smanjenje nataliteta:

- Znatno manji broj novorođenih u poslednjih nekoliko decenija ukazuje na manji prirodni priraštaj. Broj dece (0–4 godine) opada sa 1.751 (1981) na samo 460 (2022).

b) Intenzivne migracije:

- Mladi i radno sposobni odlaze u veće gradove ili inostranstvo u potrazi za poslom. Ovo dodatno doprinosi opadanju broja stanovnika.

c) Starenje populacije:

- Stariji od 60 godina sada čine trećinu ukupne populacije, dok deca i mladi postaju sve manji deo. Ovo predstavlja izazov za lokalnu zajednicu u pogledu socijalnih usluga i održivosti.

4. Predikcije za 2031. i 2041. godinu:

Ako se trenutni trendovi nastave, možemo predvideti:

a) Ukupan broj stanovnika:

- **2031. godina:**
- Pad broja stanovnika na **oko 11.500–12.000.**
- **2041. godina:**
- Dalji pad na **oko 9.500–10.000.**

b) Starosna struktura:

- **Deca i mladi (0–19 godina):**
- Njihov udeo će pasti na oko 10–12% ukupne populacije.
- **Starije stanovništvo (60+ godina):**
- Njihov udeo će rasti i do 40–45% ukupne populacije.

5. Zaključak:

Demografski izazovi:

- Smanjenje broja stanovnika, starenje populacije i odlazak mladih čine ključne izazove za Novu Varoš.

Preporuke:

- **Podsticanje nataliteta:** Finansijske i socijalne mere za mlade porodice.
- **Zadržavanje stanovništva:** Kreiranje radnih mesta i podsticanje lokalnog razvoja.
- **Prilagođavanje usluga:** Razviti infrastrukturu i usluge za stariju populaciju.